

Hans Broges gamle forretningsimperium har fået nyt liv i Mindegade

Restaureringen af Hans Broges gamle kontorbygning i Mindegade giver århusianerne mulighed for at få et unikt indblik i byens gamle historie. Den ambitiøse transformation i det gamle 'Lygtehus', hvor de århusianske vægte opbevarede deres fakler og petroleum til byens gadelamper, er tegnet af det århusianske arkitektfirma, Ardess.

Kasper Kudsk
kaje@stiften.dk

BYLIV: Det er svært ikke at blive imponeret, når du træder ind gennem porten til Mindegade 8.

Det var i denne bygning, at den gamle Aarhus-borger Hans Broge skabte sit forretningsimperium tilbage i 1800-tallet, hvor han blandt andet blev kendt for at eksportere smør til England og sætte tryk på udviklingen af Aarhus.

Det foregik blandt andet fra kontoret i Mindegade, hvor den berømte købmands pengeskab stadig er en del af inventaret i den gamle bygning.

I de seneste to år har bygningen gennemgået en totalrenovering, hvor den er gået fra at være mangeårig kommunal vuggestue til at blive det nye hjem for Restaurant ET, som i marts måned kunne flytte ind i de nye lokaler. I forbindelse med restaureringen faldt bygherre og arkitekt over det gamle 'Lygtehus', som var bygget ind i en del af det gamle gårdmiljø, som skulle fjernes i forbindelse med renoveringen.

Den bygning, der havde fungeret som samlingssted for byens lygtemænd tilbage i 1800-tallet var dog en så stor del af fortællingen om det gamle Aarhus, at det ville være synd at nedlægge den. Derfor gik arkitekterne fra Ardess og bygherre Finn Bach Pedersen i gang med at undersøge, hvordan de kunne bevare det gamle opbevaringssted til petroleum og fakler og gøre bygningen til en aktiv del af Restaurant ET.

Farvel til Den Gamle By

Løsningen blev et annek, som i dag kan ses for enden af den smukke gårdhave. I et miljø med brosten, små borde og træer dukker det frem



Ifølge Restaurant ET har det været planen at gøre baggården til en oase i midtbyen. Foto: Kasper Kudsk Baymler



I bygningens underetage er bjælkerne en stor del af konstruktionen. Foto: Christian Riisager-Simonsen

som kronen på værket i den store renovering, bygningen har gennemgået.

- Denne gennearbejdede forandring fremtidssikrer stedets funktion og indbyder til liv, siger Rune Ager Brund, som er partner og bygningskonstruktør hos Ardess Arkitekter.

En overgang var det planen, at det historiske hus skulle flyttes til Den Gamle By, men da det ikke var muligt, blev husets mange mursten pillet ned sten for sten. Hver eneste sten blev efterfølgende nummeret og fotograferet, så bygningen kunne opføres i samme stil, som den oprindeligt blev lavet.

For at gøre rummet mere brugbart, fik arkitekterne fra Ardess i samarbejde med Den Gamle By lov til at tilknytte et glas parti, så det var muligt at kigge ind i rummet og ligeledes give det nogle ekstra kvadratmeter, som gav rummet et aktivt virke for restauranten.

- Det var en måde at forene det gamle og det nye. Der er den visuelle effekt i glasset, som giver folk mulighed for at kigge ind, men det betyder også, at rummet bliver mere brugbart. Hvis vi ikke havde udvidet rummet og givet det en funktion for restauranten, så kunne det være endt med at stå og falde hen. Nu har det



fået en funktion og kan bevares i mange år frem. I stedet for bare at stå og fylde, så får det en værdi, som også kan være med til at formidle historien om det gamle funktion i Aarhus videre til andre, siger Rune Ager Brund.

De gamle materialer

I dag er det gamle lygtehus blevet til et unikt byggeri, hvor mindre selskaber kan få lov til at rykke ind i de historiske omgivelser og sætte deres eget præg på en god aften. Senest har der været afholdt champagneaften og 'Vinyl og Bourgogne' i Lygtehuset, som er blevet genfødt på ny.

- Vi har brugt alle de gamle materialer til at genopføre bygningen. Vi har forsøgt at være ærlige overfor dens oprindelige formål. Den er ikke blevet fancy på nogen måde, men er skabt med de oprindelige sten, som også kan ses indenfor, hvor der er lagt rå betongulv, så det hele fremstår autentisk, siger Rune Ager Brund og tilføjer, at det i det hele taget har været en utroligt spændende opgave at være en del af restaureringen af Hans Broges gamle kontorbygning.

- Det har været vigtigt for os at bevare alle de gamle de-



Lygtehuset, Mindegade. Foto: Philip Bjørk



Restauranten er lavet i to etager, så det er også muligt at spise i kælderen, hvor historien også skinner igennem. Foto: Philip Bjørk

taljer i bygningerne eller finde dem frem igen. Bygningen var noget nedslidt efter at have fungeret som kommunal vuggestue i en årrække. Så vores mål var at få bragt bygningen op til sin gamle stand og genfinde ånden, siger partneren.

Selvom der er tale om en totalrenovering, så har bygningen bevaret nogle af sine skævheder. Det kan ses på nogle lofter, ligesom man har været nødt til at give ekstra højde til nogle gulve for at få alt til at spille sammen. Alt er dog sket ved hjælp af gamle

materialer og er lavet med respekt for, at det er en fredet bygning, som de har arbejdet med.

Nyt og gammelt

Hele restaureringen har taget godt og vel to år fra de første streger blev slået i tegnestuen til bygningen var klar.

- Det er en kombination af en gammel bygning, som også skal leve op til nutidens krav. Blandt andet med branddørene, hvor vi har har



Lygtehuset i Mindegade 8 er først blevet pillet ned og memoreret sten for sten og efterfølgende bygget op igen på en ny placering i baggården. I dag fungerer det som anneks for Restaurant ET.
Foto: Philip Bjørk



Sådan ser Lygtehuset ud i dag. Senest har der været afholdt 'Bourgogne og vinyler' i den unikke bygning. Foto: Kasper Kudsk Baymler



Vi har brugt alle de gamle materialer til at genopføre bygningen. Vi har forsøgt at være ærlige overfor dens oprindelig gøremål.

RUNE AGER BRUND

fjernet de eksisterende moderne branddøre, som blev tilført i tiden med vuggestue, og erstattet dem med en tro kopi af de oprindelige døre, men udført dem således, at de lever op til brandkravene.

Vi har heller ikke kunnet sætte akustikplader op i loftet. Her har vi i stedet sat akustikplader på undersiden af bordene, forklarer Rune og understreger, at mødet mellem nyt og gammel har fungeret,

da der har været et godt samarbejde mellem de forskellige instanser, som har været involveret i projektet og har godkendt tiltagene i den fredede bygning.

Helt unikt

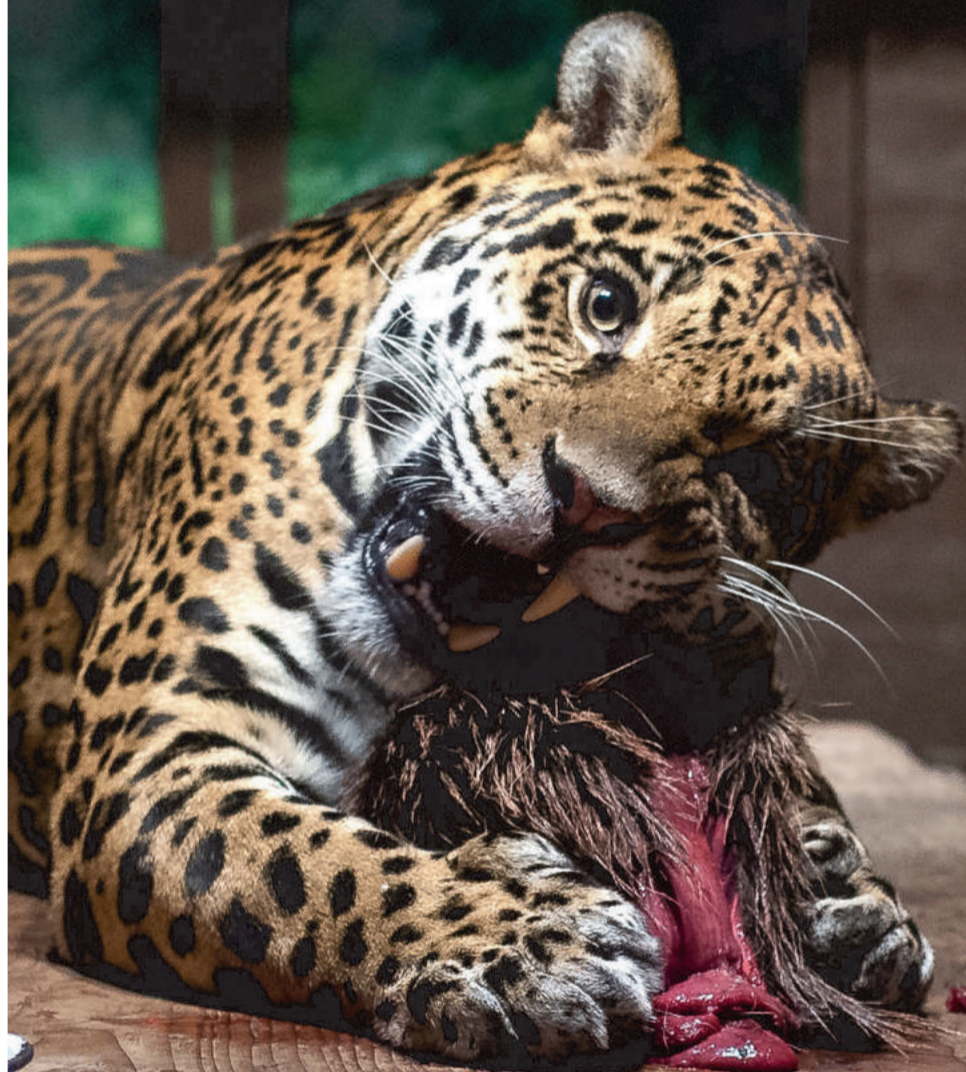
De nye beboere i Hans Broges gamle kontorbygning har også været glade for historiefortællingen om den gamle købmand, som satte Aarhus på verdenskortet.

- Der er rigtig mange, som falder på røven over historien om bygningerne, siger ene af Restaurant ETs ejere, Lars Eiskjær.

- Der er ikke mange restauranter, som kan byde på omgivelser som vores. Det, at du kan sidde helt alene med dit eget selskab i en bygning som 'Lygtehuset', er helt unikt.

Restaurant ET flyttede ind i deres nye omgivelser i slutningen af marts måned. 6. april kunne restauranten for første gang åbne dørene på deres nye adresse.

KIG ENDELIG FORBI VI ELSKER GÆSTER!



regnskoven.dk



RANDERS REGNSKOV
TROPICAL ZOO